

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИНФОРМАЦИЯ

ОТ

ЕМИЛ ДИМИТРОВ - Министър на околната среда и водите

ОТНОСНО: Оперативното управление на водите на национално ниво в Р. България

I. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ В СТРАНАТА ЗА м. ДЕКЕМВРИ 2019 г.

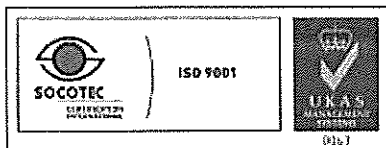
1. Повърхностни води

Общият обем на речния отток в страната за месец декември е 747 млн. м³. Стойността му е със 17% по-голяма от стойността за месец ноември и с 21% по-малка от стойността за месец декември 2018 г.

Средномесечните водни количества за месец декември при всички наблюдавани пунктове на реките в страната са под месечните норми.

В **Дунавския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец декември е 224 млн. м³, което е с 4% по-голямо от предходния месец и с 34% по-малко от този за месец декември 2018 година. През изминалия месец по-съществени повишения на речните нива са регистрирани в средното течение на р. Искър - с до 49 см. През целия декември нивата на всички други наблюдавани реки в басейна останаха без съществени изменения при минимални денонощни колебания както следва: за водосбора на р. Нишава -11/+13 см, за водосбора на р. Огоста -14/+11 см, за водосбора на р. Вит -22/+17 см, за водосбора на р. Осъм с до ±19 см, за водосбора на р. Янтра -46/+21 см, за водосбора на р. Русенски Лом -26/+10 см.

В **Черноморския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец декември е 41 млн. м³. Стойността му е с 26 % по-малка спрямо предходния месец и с 28% по-малка от стойността за месец декември 2018 г. В резултат на валежи, в периода 3 - 5 декември е регистрирано краткотрайно повишение на нивото на р. Велека при с. Граматиково (с до 30 см). През останалата част от месеца нивата на наблюдаваните реки в басейна останаха без съществени изменения при минимални денонощни колебания в границите -9/+18 см.

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22
Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

Обемът на оттока на **Източнобеломорския водосборен басейн** за месец декември е 383 млн. м³, което е с 35 % по-голямо от предходния месец и с 12% по-малко от месец декември 2018 г. През изминалия месец по-съществени изменения на водните нива са наблюдавани основно във водосбора на р. Арда. Валежите в средата и края на месеца повишиха значително речните нива там както следва: в периода 13 - 15 декември на р. Елховска при гр. Рудозем (с до 87 см) и на р. Арда в средното течение (с до 77 см); в периода 22-25 декември на р. Елховска при гр. Рудозем (с до 86 см), р. Върбица при с. Върли Дол (с до 135 см) и при сп. Джебел (с до 250 см). В периода 3 - 5 декември, в резултат на валежи, незначителни повишения на речните нива са регистрирани в средното течение на р. Марица (с до 36 см). Нивата на наблюдаваните реки във водосбора на р. Тунджа останаха без съществени изменения при регистрирани денонощни колебания в границите -24/+23 см.

В **Западнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец декември е 100 млн. м³. Стойността му е с 18% по-голяма от тази за месец ноември и с 12% по-малка от стойността за месец декември 2018 г. Нивата на наблюдаваните реки останаха без съществени изменения почти през целия месец. Валежите в периода 22 – 25 декември повишиха краткотрайно речните нива в басейна, по-съществено във водосбора на р. Места и на десните притоци в средното и долното течение на р. Струма, съответно с до 40 см при м. Момина Кула и с до 45 см при гр. Хаджидимово на р. Места и във водосбора на р. Струма с до 46 см на р. Соголянска Бистрица при с. Гърляно, с до 37 см на р. Елешница при с. Ваксево, с до 30 см на р. Лебница при с. Лебница и с до 38 см на р. Струмешница при с. Струмешница.

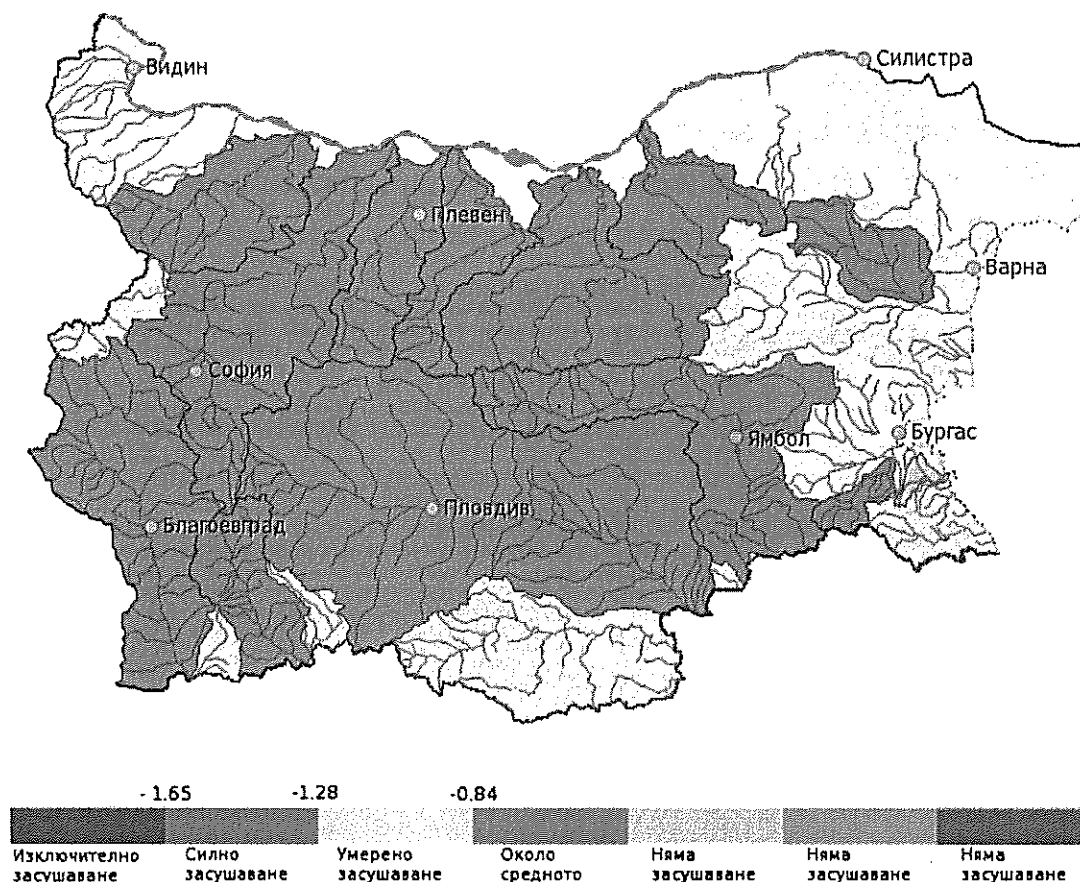
2. РЕКА ДУНАВ

Средномесечните водни стоежи за месец декември на р. Дунав при измервателните пунктове в българския участък са с между 20% и 35% под месечните норми и са със стойности по-високи спрямо предходния месец.

3. СТОЙНОСТ НА ИНДЕКСА НА ЗАСУШАВАНЕ SRI

НИМХ ежемесечно изчислява стойността на индекса на засушаване SRI, на база предварително определени средномесечни водни количества по поречия. За месец декември 2019 г. индексите са, както следва:

- около средното засушаване – по поречията на реките Огоста, Искър, Вит, Осъм, Янтра и Русенски Лом, Провадийска, Тунджа, Марица Места и Струма;
- във всички други поречия на страната няма засушаване.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ ЗАРЕГУЛИРАНИ В КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. ДЕКЕМВРИ 2019 г.

В Министерството на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в комплексните и значими язовири, по приложение № 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от Закона за водите, на базата на ежедневна информация, постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях. Съгласно приложение № 1 към чл. 13 ал. 1, т. 1 от Закона за водите, комплексните и значими язовири са 52 броя:

- Сумата на общите им обеми е 6 546,19 млн. м³, което представлява около 85,1% от сумата на общите обеми на изградените в страната язовири;
- За 43 броя комплексни и значими язовири с общ обем 6 474,60 млн. м³ се изготвя годишен график за определяне на стратегията при използването на водите им.

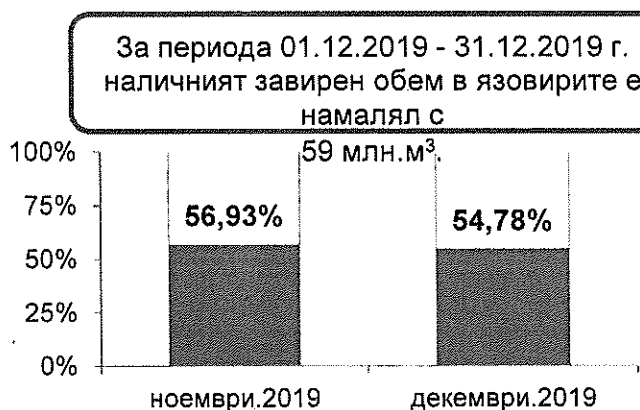
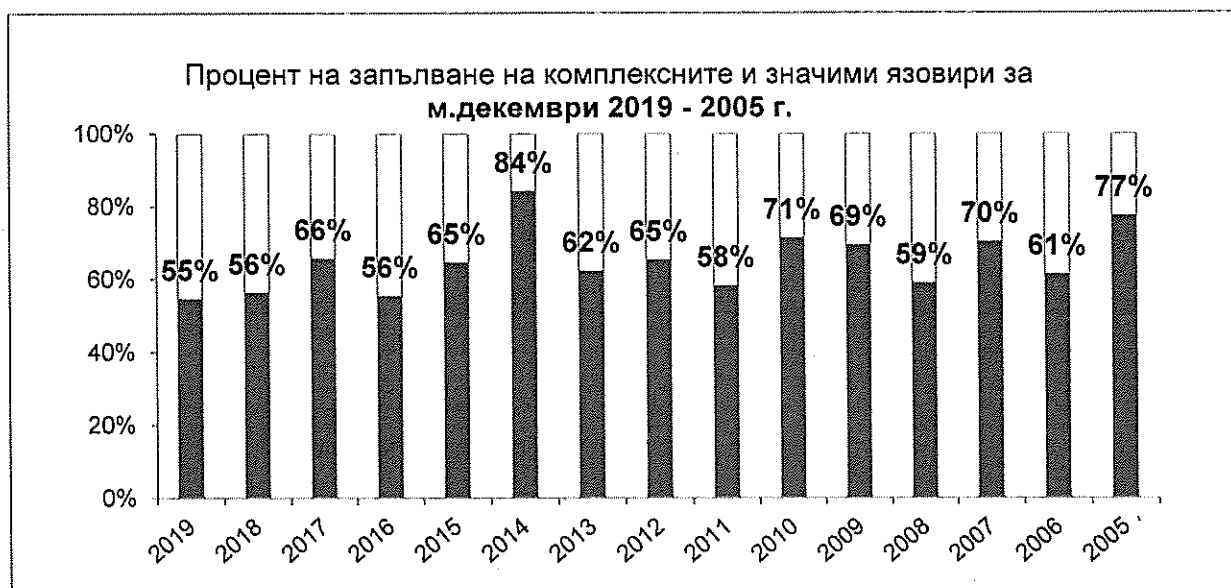
Сумата от наличните в тях завирени обеми към 31 декември 2019 г. е 3 626,9 млн. м³ и представлява 54,8% от сумата на общите им обеми. В края на месец декември 2018 г. този процент е бил 56,5%. *Сумарният завирен обем към 31 декември 2019 г. е с 1,7% по-малък от обема към декември 2018 г. и с 2,1% по-голям спрямо обема към 30 ноември 2019 г.*

През месец декември прелива яз. „Пчелина“, което е нормалното експлоатационно състояние на язовира.

В края на месеца със запълване над 90% са язовирите: „Боровица“, „Пчелина“ и „Кричим“.

Коритата на реките след язовирните стени са в добро състояние и проводимостта им е осигурена.

Няма данни за засегнати населени места и за възникнали аварийни ситуации по язовирните стени и съоръженията към тях.

Наличните завирени обеми в язовирите, в края на месец декември, според основното им предназначение са, както следва:

- за питейно-битово водоснабдяване – 65,2% от общия им обем;
- за напояване – 38,5% от общия им обем;
- за енергетика – 67,7% от общия им обем.

От получените данни на регистрираните общи притоци на водосборите към комплексните и значими язовири за 2019 г., може да се направи следната оценка:

- с обезпеченост 50 % - условия на средна година са язовирите: „Горни Дъбник“, „Сопот“, „Александър Стамболийски“, „Христо Смирненски“, „Бели Искър“, „Ахелой“, „Ясна поляна“, „Белмекен“-„Чаира“, „Тополница“, „Домлян“, „Голям Беглик“-„Широка поляна“, „Батак“, „Въча“, „Тракиец“ „Боровица“, „Кърджали“, „Ст. кладенец“, „Ивайловград“ и „Пчелина“;
- с обезпеченост 75% - условия на средно суха година са язовирите: „Искър“, „Рабиша“, „Огоста“, „Йовковци“, „Ястребино“, „Съединение“, „Бели Лом“, „Камчия“, „Порой“, „Копринка“, „Асеновец“, „Пясъчник“, „Доспат“, и „Дяково“;
- с обезпеченост 95% - условия на суха година са язовирите: „Огняново“, „Кула“, „Среченска бара“, „Тича“, „Георги Трайков“, „Жребчево“, „Малко Шарково“ и „Студена“.

III. КОМПЛЕКСНИ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ С ОСНОВНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ

Сумарният завирен обем на язовирите с питейно-битово предназначение към 31 декември 2019 г. е 977,7 млн. м³, което представлява 65,2% от общия им обем и е с 8,9% по-малък от обема към 31 декември 2018 г. и с 1,5% по-малък спрямо обема към 30 ноември 2019 г.

Степента им на напълване е както следва: яз. „Искър“ – 69,6%, яз. „Бели Искър“ – 58,5%, яз. „Среченска бара“ – 75%, яз. „Христо Смирненски“ – 60,8%, яз. „Йовковци“ – 85,5%, яз. „Тича“ – 54,9%, яз. „Камчия“ – 68,4%, яз. „Ясна поляна“ – 67,7%, яз. „Асеновец“ – 30,9%, яз. „Боровица“ – 99,1%, яз. „Студена“ – 15,4% и яз. „Дяково“ – 36,5%.

Ограничено е водоземането от язовир „Студена“, предвид критично ниския обем в язовира и въведения воден режим на питейно-битовото водоснабдяване на гр. Перник и населени места в района. Разрешено е ползване на водни маси единствено за питейно-битови нужди с количества одобрени в годишния график за много суха по влажност година с обезпеченост 95%. Спряно е подаването за електроенергия, промишленост и екологични нужди.

МОСВ предприе мерки за гарантиране на приоритетното питейно-битово водоподаване от язовирите по приложение 1, с процент на запълване под 50%, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

- Уведомени са ВиК операторите, водоползвателите и експлоатационните дружества за предприемане на действия по ограничаване на водоземането за други цели и преминаване към подаване на води от алтернативни източници.
- Ограничено е подаването за промишлени цели.
- Не се разрешава електропроизводство.

- Намален е екологичния минимум при съответната обезпеченост на язовира.

За язовир „Асеновец“ – процент на запълване 30,9% - с месечния график са редуцирани разрешените количества в съответствие с притока за суха година. Изпратено е писмо до управителя на ВиК Сливен, с което е информиран за намаления приток и се препоръчва да бъдат предприети мерки за преминаване към алтернативни водоизточници. Изискани са от Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ издадените разрешителни от алтернативни водоизточници, като анализа показва, че общо разрешения ресурс от подземни води от терасата на река Тунджа е съотносим към разрешените обеми от язовир Асеновец.

С писмо ВиК управителя, информира МОСВ, че дружеството търпи икономически загуби, поради помпажното подаване на води от подземни водоизточници. Писмото е изпратено в КЕВР по компетентност.

За язовир „Дяково“ във връзка с ниския обем в язовира и реално постъпващия незначителен приток, с месечния график не е разрешено ползване на водни обеми за промишлени цели от „Балканфарма“ АД, „Ай Ви Пи Комършъл“ ЕООД, зона „Пиперево“ и „Хидрострой Рилци“ АД. Изпратени са писма до съответните водоползватели, обезпечаването на необходимите водни количества да се осигурява от алтернативни водоизточници, съгласно издадени от Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ разрешителни за водовземане от повърхностни и подземни водни обекти.

Язовир „Тича“ е с процент на запълване 54,9% към 31.12.2019 г., но предвид високия санитарен минимум на язовира, за гарантиране на питейно-битовото водоснабдяване с месечния график са предприети мерки за ограничаване на електропроизводството. Препоръчано е на ВиК Шумен и ВиК Търговище да предприемат действия за включване на алтернативни водоизточници за осигуряване на водоснабдяването.

Язовир „Ястребино“ - с процент на запълване 31,2% към 31.12.2019. Язовира се стопанисва от „Напоителни системи“ ЕАД и е с основно предназначение напояване и питейно-битово водоснабдяване на град Антоново и 18 села в района. С писмо на МОСВ е изискана информация от община Антоново и ВиК Търговище за планирано водопотребление за 2020 г. Изпратено е писмо до НС ЕАД с анализ, че при хипотеза за продължаващо засушаване и при запазване на сегашното потребление на община Антоново, в началото на напоителния сезон язовирът ще бъде с критично ниво за гарантиране на напояването.

IV. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ НА ОПЕРАТИВНО ЗВЕНО КЪМ МОСВ

През месец декември хидрометеорологичната обстановка в страната не е налагала активиране на звеното.

V. ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ В МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ ОТ КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. ДЕКЕМВРИ 2019 г.

Отпуснати са допълнителни водни маси от яз. „Батак“ в размер на 0,151 млн. м³ необходими за селскостопански обекти в района на гр. Пещера, като увеличението е в рамките на заявените и утвърдени с годишен график лимити по разрешително за водовземане на „Напоителни системи“ ЕАД.

Във връзка с необходимостта от спиране работата на ВЕЦ „Въча 1“ и ВЕЦ „Въча 2“ за периода от 16:00 часа на 17.11.2019 г. до 10:00 часа на 20.12.2019 г. за извършване на

спешни ремонтни дейности, е изменен месечния график в частта за язовир „Въча“. С цел осигуряване оводняването на река Въча са поставени допълнителните условия - ВЕЦ „Кричим“ да работи по 24 часа на денонощие за периода на ремонта, при което да бъде създадена необходимата организация от „Напоителни системи“ ЕАД за безпроблемното провеждане на изпусканите от централите водни количества.

VI. КОНТРОЛ ПО СПАЗВАНЕ НА МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК НА КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ

При осъществяването от Басейновите дирекции контролна дейност съгласно Закона за водите и Наредбата за ползване на повърхностните води, по отношение изпълнението на режимния график и определените за поддържане обеми на водите на комплексните и значими язовири за месец декември са установени следните допуснати нарушения:

Превишаване на лимита на разрешеното водоземане:

- от яз. „Георги Трайков“ с цел производство на електроенергия;
- от яз. „Тича“ с цел питейно-битово водоснабдяване, от ВиК „Търговище“;
- от яз. „Тича“ с цел производство на електроенергия.

Неспазване на условията на режимния график за водоземане:

• от яз. „Дяково“ и яз. „Пчелина“ - използвани водни количества за производство на електроенергия извън разрешените с месечен график.

Предприети административно-наказателни действия :

През месец декември в изпълнение на задълженията произтичащи от Закона за водите, Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“, издава Наказателно постановление на НЕК ЕАД по АУАН № 185/12.09.2019 г., във връзка с констатирано нарушение по отношение неизпълнението на режимния график за месец юни в частта за язовир „Кърджали“.

При извършения от Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ ежемесечен контрол по изпълнение на месечните графици за язовир „Студена“ е установено, че е демонтирано водомерното устройство, което отчита излизащите води от язовир „Студена“, без да бъде уведомена Басейнова дирекция и да бъде направен отчет. За констатираното нарушение е съставен акт за установено административно нарушение /АУАН/ № КД-04-93/04.12.2019г.

При извършена проверка на 2.12.2019 г. за изпълнение на условията в месечния графика за използване на водите през месец ноември 2019 г., БДЗБР установява, че от страна на ВиК ООД Перник е надвишен лимита, като при разрешени 1,00 млн.м³ за питейно-битово водоснабдяване, през месец ноември 2019 г. ВиК Перник са използвали 1,525 млн.м³ вода. За констатираното нарушение е съставен Акт за установено административно нарушение /АУАН/ № КД-04-92/04.12.2019 г.

ЕМИЛ ДИМИТРОВ
Министър на околната среда и водите

